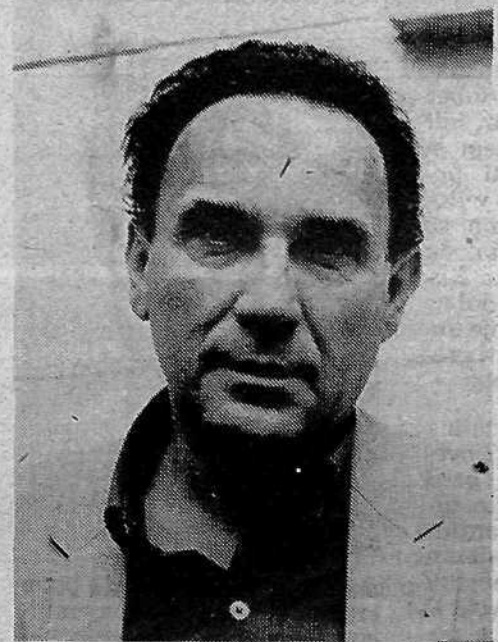

Resolucija bo postala stvarnost, če bo vsak izpolnil svoje obveznosti

V naši občini potekajo prav te dni živahne razprave o oblikovanju resolucije o uresničevanju družbenega plana občine Center v letu 1985. Resolucija je v osnutku izdelana in o njej so delegati že razpravljali na oktobrskem zasedanju zborov občinske skupščine. Obravnava resolucije pa ni na dnevnem redu zborov občinske skupščine v novembru, ko bodo imeli delegati pred seboj že izdelan predlog, v katerem naj bi bile tudi upoštewane pripombe iz javne razprave. V pogovoru za okroglo mizo v uredništvu Dogovorov smo se želeli dotakniti nekaterih bistvenih vsebinskih opredelitev resolucije. Beseda je tekla tudi o problemih, ki se v zvezi s tem porajajo.

Milan Vukašinović: V resoluciji smo opredelili naloge na podlagi treh izhodišč in to na podlagi ocene uresničevanja družbenega plana, na podlagi pozitivnih izkušenj iz letošnjega leta in na izvajanju dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Opredelili smo nekatere pglavitne cilje, med katerimi naj omenim izboljšanje kakovosti gospodarjenja, ekonomičnost in kot pomemben element znižanje stroškov. Razen tega računamo tudi na porast proizvodnje, ki je v naši občini tudi po-

Milan Vukašinović

membna in povečanje izvoza. Pri tem ugotavljamo, da je nekaj organizacij združenega dela v naši občini še vedno takih, ki ne izvažajo, pa čeprav ustvarjajo razmeroma visok dohodek.

Anton Žabjek: Vsi vemo, da je izvoz za naše gospodarstvo silno pomemben, vendar pa bi se morali včasih vprašati, ali moramo res izvažati za vsako ceno. Zavedamo se, da potrebujemo devize, vendar pa bi morali vendarle ugotoviti, do kod je naš izvoz v resnici optimalen.

Štefan Praznik: V nobenem primeru ne gre izvažati za vsako ceno, pač pa mora biti izvoz imperativ, ki naj nam omogoči, da odkrivamo možnosti za prodajo blaga doma in na tujem. Izvažati mora vsak, kdor ima le količjak možnosti za to.

Milan Vukašinović: Pomemben element našega delovanja v prihodnjem letu mora biti tudi skrb za ohranitev življenjskega standarda. Vsekakor moramo zaustaviti padanje osebnih dohodkov.

Štefan Praznik: Med drugim gre predvsem za ohranitev socialne varnosti. V občini Center imamo namreč veliko starejših krajanov z zelo skromnimi pokojninami. Kar zadeva zaposlene krajanje, pa bi morali zagotoviti, da bi pridobil večji dohodek tisti, ki dobro dela. Na nek način bi morali nagraditi kvaliteto delo in omogočiti dober zaslužek tistim, ki so sposobni, da naredijo več. V našem vsakdanjem delovanju na področju nagrajevanja imamo vse preveč tako imenovane uravnilovke in zajamčenih osebnih dohodkov. Uravnilovka pa nespodbudno vpliva na vse, ki delujejo v proizvodnji in delovnem procesu sploh.

Milan Simić: Pred leti smo se na primer na osnovnih šolah dogovorili za razmerje v razponu osebnih dohodkov 1 proti 4. To je nemogoče, saj smo se s

tem v zadnjem času skoraj povsem približali uravnilovki. Osebnih dohodke smo morali na primer povečati snailkam, s tem pa smo podrli vsa razmerja.

Milan Vukašinović: V letošnji resoluciji dajemo večji poudarek tudi drobnemu gospodarstvu. Na tem področju moramo vsekakor napraviti odločen korak naprej.

Anton Žabjek: Drobnno gospodarstvo se v zadnjem času pojavlja v vseh dokumentih in resolucijah. To naj bi bila nekakšna svetla luč, s katero naj bi pripevali po eni strani k povečanju proizvodnje, po drugi strani pa tudi zmanjšali nezaposlenost. Če pa podrobno pogledamo, kaj smo na tem področju napravili, potem ugotovimo, da nismo storili pravzaprav ničesar. Drobnno gospodarstvo smo obremenili enako kot vsako drugo gospodarsko organizacijo, tako da ima zdaj neko srednje veliko obrtno podjetje enake obveznosti kot na primer Litostroj. Če bi hoteli razviti drobnno gospodarstvo, bi morali na tem področju omogočiti tesnejše povezovanje med združenim delom, zasebniki in kmeti. Imeli smo vrsto dobrih zamisli, vendar pa smo vedno naleteli na nek predpis, ki nam je onemogočil nadaljnji razvoj na tem področju. In tako se nam med drugim tudi dogaja, da zaostajajo delovne organizacije združenega dela, močno pa se razvija zasebni sektor.

Milan Vukašinović: Ena naših pglavitnih dolžnosti v prihodnjem obdobju bo vsekakor tudi spodbujanje inventivnega dela po eni strani, po drugi pa spodbujanje delovnih organizacij, da uporabijo njegove izsledke.

Štefan Praznik: Področje znanja je eno tistih področij, s katerim bi lahko

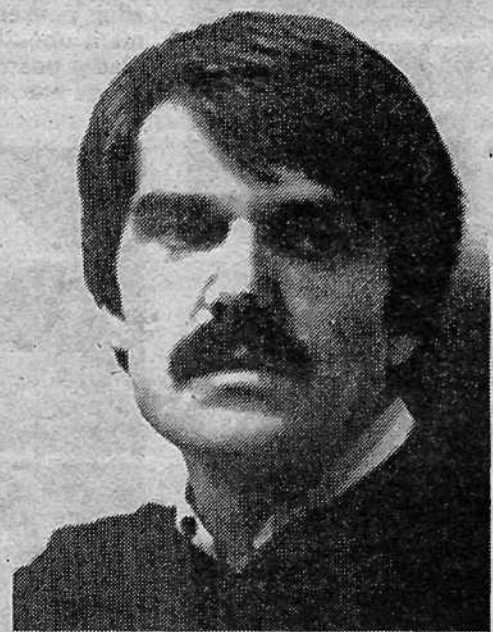

Ksenija Preželj

ustvarili zelo veliko, vendar pa ga nikakor ne znamo prav izkoristiti. Na območju naše občine imamo veliko potencialov, tako kar zadeva projektiranje, raziskave in svetovanje. Združeno delo bi moralo dajati usmeritve vsem institucijam te vrste, po drugi strani pa bi se morale tudi institucije same bolj prilagajati potrebam združenega dela. Tako pa se dogaja, da imamo institucije, ki so same sebi namen. Za svoje delo sicer dobivajo določeno protivrednost, vendar pa jih potem ne zanima več, kako uporabljajo njihove izsledke.

Ksenija Preželj: Na področju družbenih dejavnosti ugotavljamo, da se materialni okviru ne bodo bistveno spreme-

nili. Naš cilj za prihodnje leto naj bi bil, da ohranimo dosedanje raven delovanja družbenih dejavnosti in izboljšamo kvaliteto. V leto 1985 prenašamo nekatere naloge, ki jih doslej nismo uspeli uresničiti, med drugim tudi zato ne, ker so bolj dolgoročne značaja. Tako na primer še vedno nismo dosegli delitve dela na področju zdravstvenega varstva med Kliničnim centrom in tozdi zdravstvenega doma Ljubljana. Izpolniti bomo morali program in kvaliteto osnovnega izobraževanja. Pripravljamo reformo univerzitetnega študija. Kar zadeva usmerjeno izobraževanje na področju srednjega šolstva, pa si moramo prizadevati, da dosežemo tesnejše stike z združenim delom.

Goran Iskrčić

Anton Žabjek: Sedanje usmerjeno izobraževanje nam ne bo dalo zadovoljivo usposobljenih kadrov. Zaradi premajhne strokovne usposobljenosti bomo potrebovali veliko časa za vzgojo teh ljudi, predno jih bomo lahko vključili v učinkovit delovni proces. Pripraviški staž je prekratek in zastavlja še vprašanje, kako naj bi na tem področju zadovoljili zahtevam proizvodnje.

Ksenija Preželj: Na področju investicij v družbenih dejavnostih za prihodnje leto ne pričakujemo nič posebnega, odprlo pa se bo vprašanje zastarele opreme. Za zdaj še ne vemo, kako bomo delovali po letu 1986, ko bo prenehal dotok sredstev tretjega samopripevka. Na območju naše občine naj bi s temi sredstvi zgradili prvo fazo poročnišnice. V prihodnje naj bi gradili tudi drugo fazo doma upokojencev. Gre v bistvu za gradnjo neke vrste stanovanj, kamor naj bi preselili tiste upokojence, ki bodo morali izprazniti prostore v starih hišah na območju starega mestnega jedra zaradi prenove.

Štefan Praznik: Tudi na področju družbenih dejavnosti imamo morali doseči večjo učinkovitost delovanja.

Milan Simić: Tako v združenem delu kot v družbenih dejavnostih je predvsem preveč administracije.

Štefan Praznik: Administracija se prav nič ne zmanjšuje. Doslej nam je ni uspelo zmanjšati z nobenimi ukrepi.

Ksenija Preželj: V samoupravnih interesnih skupnostih imamo močan aparat in prav zaradi tega bi morala biti njegova učinkovitost večja.

Štefan Praznik: Na to področje bi morale poseči tudi republiške institucije. Kadarkoli sprejememo nov ukrep, je administracije več, namesto da bi jo bilo manj.

Milan Simić: Pa vendar ne gre samo za administracijo. Današnji položaj je tak, da ga lahko označimo kot neke vrste mobilno stanje. Mar ne bi kazalo razpisati ljudskega posojila za stabilizacijo. Marsikdo bi se bil pripravljen odreči delu svojega dohodka, če bi imel

zagotovilo, da se bodo zadeve premaknile na bolje.

Štefan Praznik: Zastavlja se vprašanje, kaj in kako bomo delali naslednje leto. Zavedati se namreč moramo, da smo prišli v položaj, ko najbrž ne bomo mogli več naprtiti novih bremen delovnim ljudem in občanom. V letošnji resoluciji računamo z realnimi potenciali in še enkrat ponavljamo, spodbujati moramo predvsem inventivno dejavnost in jo uveljavljati v praksi.

Milan Vukašinović: V tovarni Zmaj smo se že pred leti odločili, da začnemo izdelovati tako imenovano alkalno baterijo. Projekt za stroj pa nam bi morala napraviti Strojna fakulteta. Vendar od tega ni bilo nič. Raziskovalne in druge podobne institucije bi morale veliko bolj tesno sodelovati z združenim delom.

Štefan Praznik: V dosedanjem delovanju smo pokazali, da najlažje uspevamo, kadar se odločimo za neke omejitve. Zelo slabo pa uveljavljamo racionalno proizvodnjo in ne obvladujemo materialnih stroškov. Tako, na primer, se dogaja, da se na področju osebnih dohodkov sicer obnašamo korektno, škriplje pa takrat, kadar se dogovarjamo za cene. In verjetno ni nobena skrivnost, da prenašamo v prihodnje leto tako imenovane sive cene, to so cene, ki se jih dogovorijo delovne organizacije med seboj, da si zagotovijo reprodukcijski material. Zato najbrž ne bomo mogli biti začuden, če nam bo statistika v prihodnjem letu pokazala velik skok cen, to pa zaradi tega, ker so bile sive cene doslej skrite, zdaj ob sprostitvi pa jih bomo lahko javno prikazali.

Anton Žabjek: Občinska resolucija za leto 1985 je dokaj realna. Prav tako poz-

Štefan Praznik

namo stališča republiške in zvezne resolucije. Vendar pa me skrbi, kako bomo v organizacijah združenega dela vse to realizirali, saj imamo pred sabo še vedno kup neznanj. Res je, da smo v zadnjem času dobili več zakonov, ki naj bi urejali področje gospodarjenja, vendar pa nimamo še nobenih spremljajočih aktov, ki bi nam razložili, kako bomo zakone izvajali. In prav zaradi tega še prav nič ne vemo, kako naj pripravimo načrt za leto 1985. Res je, da to ni nič novega. Poglejmo na primer obdobje od leta 1981 do danes, pa bomo videli, da so številke v planih le navadne hišne številke brez vrednosti. Vendar pa menim, da v času, ko nam je stabilizacija zelo pomembna, ne moremo več delati tako naprej. Zavedati pa se moramo tudi, da smo v organizacijah združenega dela že dobobra izkoristili vse tako imenovane notranje rezerve.

Če se ob tem še povrnmno na področje nagrajevanja, ne bo odveč opozorilo, na naš nesmiselni strah, da bi dobro nagradili tistega, ki dobro dela.

Milan Simić: V šolstvu so zadeve še bolj kompleksne. V osnovnih šolah ne vzgajamo otrok za danes, ampak za jutrišnji dan. Tisti, ki hodijo danes v osnovno šolo, bodo vključeni v delovni proces šele neke po letu 2000. Ob tem naj opozorim, da kaže tudi tehnološka revolucija svoje zahteve. Tu pa nastajajo problemi z opremljenostjo osnovnih šol in možnosti, kaj lahko šola nudi. V šolah imamo poleg rednega programa

Anton Žabjek

še tako imenovani razširjeni program. Če hočemo zadovoljiti vsem zahtevam, potem mora imeti sleherni učitelj tudi še veliko dodatnega znanja. Stanje na tem področju pa ni zadovoljivo. Tako na primer nimamo dovolj tehnično usposobljenih učiteljev pa tudi ne posebnih učiteljev za razredni pouk. Zelo draga so tudi tehnična sredstva, ki si jih šole le težko nabavijo. Če k temu dodamo še nizke osebne dohodke učiteljev, potem si lahko zamislite težave, s katerimi se ukvarjamo.

Ob vsem tem je treba opozoriti, da mora biti osnovna šola enotna in mora omogočiti slehernemu otroku ustrezen razvoj glede na njegove sposobnosti.

Ksenija Preželj: V družbenih dejavnostih pada realni standard. Ustvarjamo neke vrste umetno oviro med delavci v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih. Nikakor si ne bi smeli zastavljati vprašanje, ali so družbene dejavnosti nadgradnja in zato tudi

Milan Simić

strošek. Prav zaradi takšnega pojmovanja smo v zadnjem času razvednotili nekatere poklice. Mislim na nizke osebne dohodke učiteljev, ki jim ne omogočimo niti nadaljnje usposabljanja. Podobno je tudi z medicinskimi sestrami. Poklicni igralci s 25 tisoč dinarji osebnega dohodka ne morejo dati od sebe vsega tistega, kar od njih pričakujemo.

Goran Iskrčić: V resoluciji je posebno poglavje namenjeno tudi krajevnim skupnostim. Glede tega nimam pripomb. Najbrž pa kaže opozoriti na dejstvo, da je v posameznih krajevnih skupnostih različno stanje. Nekatere dobro delujejo, nekatere pa so pri izpolnjevanju svojih programov bolj skromne. Problem na tem področju pa je še vedno financiranje, ki ga bomo morali v prihodnjem letu razrešiti. Prav tako si bomo morali prizadevati, da ustanovimo čim več skupnosti stanovalcev, za kaj prav tu je podlaga za učinkovito delovanje krajevnih skupnosti.

V pogovoru za okroglo mizo »Dogovorov« so sodelovali: Milan Vukašinović, predsednik občinskega komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo; Ksenija Preželj, predsednica občinskega komiteja za družbene dejavnosti; Štefan Praznik, predsednik sveta za razvojna vprašanja, družbenoekonomske odnose in planiranje pri predsedstvu OK SZDL Ljubljana Center; Goran Iskrčić, član IS skupščine občine Ljubljana Center; Milan Simić, ravnatelj OŠ dr. Jože Potrč; Anton Žabjek, direktor DO Kroj.

Ksenija Preželj: Če bomo hoteli izpolniti vse naloge resolucije, potem naj poudarimo, da bo moral vsak na svojem področju optimalno izpolniti vse svoje naloge. Če bo vsak izpolnil svoje obveznosti, potem najbrž ni strahu, da resolucija ne bo ostala mrtev list papirja. Kar zadeva nas, člane izvršnega sveta občinske skupščine, pa moramo v odnosu do organizacij združenega dela urediti delovanje tako, da jim bomo pomagali in sodelovali z njimi. Ne bi bilo prav, če bi na tem področju delovali kot neka višja sila.

Anton Žabjek: Pričakujemo lahko, da se bodo pogoji gospodarjenja še bolj zaosttrili.

Štefan Praznik: Nikakor ne bi bilo prav, če bi se ustavili samo pri pobudah, planih in resolucijah. Nosilci odgovornosti so znani in prav tako tudi izvajalci. Vsak naj se loti dela na svojem področju pa ne samo v forumih. Tako na primer naj se sindikat ne ukvarja samo s sindikalno organizacijo, ampak naj mobilizacijsko deluje neposredno v organizacijah združenega dela. Gre za usklajeno delovanje. Kdor sprejme nek ukrep, naj bo odgovoren tudi za njegovo realizacijo.

Pogovor za okroglo mizo je vodil in pripravil za objavo NIKO ISAJEVIČ

Gasilsko društvo v Pletenini

Delavci Pletenine so 24. oktobra ustanovili prostovoljno gasilsko društvo. Temeljna naloga novega društva je usposabljanje delavcev in članov za ukrepanje v primeru požara.

Namen ustanovitve ni bil v tem, da bi razbremenili posamezne strokovne službe nalog in odgovornosti. Z društvom nameravajo le razčistiti samozasčitno dejavnost. Povečalo naj bi se število delavcev, ki bi znali strokovno ravnavti v primeru požara pa tudi pri preprečevanju možnosti za nastanek takšne nesreče.

Iz lastnih izkušenj vemo, kako hitro zagori v tekstilnih tovarnah, kjer je polno gorljivih snovi in vnetljivega materiala. Takšna nevarnost preti v vseh fazah tehnološkega procesa. Prav zaradi tega so v Pletenini menili, da igra nadse pomembno vlogo na področju varstva pred požarom človek, ki ve, za kaj gre in ve, kako je treba požar preprečiti. Takšno delo pa najbolje opravljajo prav delavci, ki neposredno delujejo v delovnem procesu.

ERIK ZAMIDA

Prve dni novembra je tovarna koles »ROG« odprla v prenovljenih prostorih bivše lekarni na Trubarjevi cesti svojo novo prodajalno. V tem lokalu je mogoče dobiti vse potrebne rezervne dele koles, izdelanih v omenjeni tovarni. Kakšna je bila potreba po tovrstni prodajalni, je bilo opaziti že prve dni po otvoritvi. Prodajalna ima vedno dovolj kupcev.

ROG PRAZNUJE 35 LET USPEŠNEGA DELA

Prodor v sam evropski vrh

Okrog 1200 delavcev in delavk delovne organizacije ROG praznuje te dni 35 let obstoja tega proizvodnega kolektiva, ki ima svoje delovne enote v Trzinu, v Ljubljani pa na Trubarjevi cesti in v Mostah. Leto, v katerem praznujejo to obletnico, bo zapisano v njihovo kroniko kot obdobje nekaterih izrednih, kakovostnih premikov v organiziranosti in poslovnih uspešnosti.

Direktorja delovne organizacije Vlada Smrekarja smo našli na sestanku s predsedniki družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov. Na njem so luščili uspehe in naloge, ki jih morajo še izpeljati pri uvajanju zavestne discipline, izboljševanju kakovosti dela in izdelkov in tudi izboljševanju osebnega dohodka. Pogovor ni zajemal le notranjih, tovarniških družbenih in gospodarskih gibanj, ampak je bil neposredni informativni stik s svetovnim in domačim gospodarskim položajem in opozorilo na pot, po kateri mora stopati kolektiv, da bo zmožgal premagati najrazličnejše ovire.

V zadnjem času, tako je ugotovil sogovornik, se je izboljšala disciplina. Pa še vseeno se ni pri vseh prodrla zahteva, da prihajajo in odhajajo točno z dela in predvsem, da skušajo popolnoma izkoristiti vseh 450 delovnih minut. Prav toliko, kot si jih obračunajo kot prisotnost na delu in kot jih hočejo imeti plačane.

Vse, ki naredijo napako pri svojem delu, pozivajo, naj sami odpravijo tako napako in naj je ne prepuščajo naslednjemu delavcu. Za bolj polno plačilno kuverto pa se borijo tudi s še kakovostnejšim delom ter maksimalnim izkoriščanjem surovin. Da so tu še ogromne rezerve, se je pokazalo pri organizaciji dela v lakirnici in v cevarni v Trzinu. Podobne rezultate pričakujejo tudi v okvirnici.

Neradi priznajo, a je bilo res, da so beležili v Trzinu kar 30 odstotkov izmeta. Potem ko so tamkajšnje cevarje usposobili še za konfekcionarje, je ta izmet že padel na poprečen odstotek. S tem so seveda dosegli šele stvarno izhodišče za nadaljnji boj za kakovost izdelkov.

Tudi v lakirnici so z dopolnitvijo tehnologije močno zmanjšali porabo barve. Pa ne, da bi jo bilo manj na njihovih izdelkih, le okrog njih je ni več toliko kot nekdaj.

S prenosom dela proizvodnih nalog s Trubarjeve v Trzin (konfekcioniranje) so povečali produktivnost dela v tej enoti in s tem znatno boljše osebne dohodke.

Specialna kolesa s Trubarjeve

Že zunanja podoba Rogove zgradbe na Trubarjevi cesti kaže, da je zavel v njej večjo napredka. V njenih delavnicah izdelujejo sedaj kolesa za kros in dirkalna kolesa po številkah ter počitniško (cevno) opremo. Tudi orodjarno imajo tu. Izboljšali so delovne razmere